

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК**

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ
АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ”

Харків
2015

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК**

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ
АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ”**

(галузь знань 08 “Право”,
другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень,
спеціальність 081 “Право”)

**для студентів I курсу денної форми навчання
Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України
та господарсько-правового факультету**

**Харків
2015**

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Організація роботи адвокатури України” (галузь знань 08 “Право”, другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень, спеціальність 081 “Право”) для студентів I курсу денної форми навчання Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України та господарсько-правового факультету / уклад.: Т. Б. Вільчик, А. В. Іванцова, Я. О. Ковальова. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2015. – 50 с.

У к л а д а ч і: Т. Б. Вільчик,
А. В. Іванцова,
Я. О. Ковальова

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 8 від 15.09.2015 р.)*

ВСТУП

Навчальна дисципліна “Організація роботи адвокатури України” розроблена з урахуванням того, що студенти засвоїли основні положення таких нормативних навчальних дисциплін, як: “Теорія держави та права”, “Конституційне право”, “Організація судових та правоохоронних органів України”, “Господарське право”, “Цивільне право”, “Кримінальне право”, “Кримінальний процес”, “Цивільний процес” та ін. Вона передбачає опанування питань, що стосуються організації діяльності адвокатури в Україні.

Метою вивчення організації роботи адвокатури є: виявлення значення та ролі інституту адвокатури в побудові демократичної правової держави, його місця серед інших юридичних засобів захисту прав людини; формування у студентів сучасного погляду на професію адвоката, вироблення свідомого та відповідального ставлення до майбутньої професії; засвоєння принципів діяльності адвокатури, загальних та галузевих питань організації роботи адвоката, реалізації його повноважень та гарантій адвокатської діяльності; закріплення, розширення та поглиблення знань щодо змісту норм законодавства, яке регулює організацію та діяльність адвокатури; активізація аналітичної діяльності студентів; набуття навичок самостійного аналізу та тлумачення законодавства тощо.

Згідно з програмою дисципліни “Організація роботи адвокатури України” студент повинен оволодіти знаннями таких тем, як: історія виникнення та розвитку адвокатури; правова природа інституту адвокатури, його роль та місце у державі; взаємодія адвокатури з державною владою, у тому числі судовою; правове регулювання адвокатської діяльності; участь адвоката у кримінальному, цивільному, адміністративному, господарському та конституційному судочинстві, Європейському суді з прав людини; проблеми реалізації конституційних функцій адвокатури щодо надання правової допомоги, у тому числі безоплатної; організація та діяльність адвокатури в зарубіжних країнах та ін.

Програмою передбачено використання різних форм навчання, як-от: лекції, практичні заняття, індивідуальне консультування викладачем студентів з проблемних питань; колоквиуми, експериментальні форми практичних робіт, написання кур-

сових та контрольних робіт, вирішення практичних ситуацій; самостійна робота студентів з нормативними та літературними джерелами, що рекомендовані для вивчення в межах курсу.

Самостійна робота – одна з основних форм навчання. Вона сприяє поглибленому засвоєнню основних теоретичних положень і відпрацюванню навичок практичного застосування правових норм, що регулюють діяльність адвокатури.

Під час проведення практичних занять завдання рекомендується вирішувати за такою схемою: визначити тему і питання по ній, на яке розраховане те чи інше завдання; з'ясувати сутність справи; обрати норми законодавства, якими регулюється наведена ситуація; встановити, чи було в даній ситуації порушення закону та в чому конкретно воно полягало; надати пропозицій щодо усунення порушення закону.

Кожне завдання також передбачає відповідь на додаткові питання, сформульовані до нього, відповіді та тестові запитання, складання процесуального документа або виступу з науковим повідомленням.

Студенти повинні

знати:

- генезу адвокатури України; поняття, завдання та проблеми вдосконалення адвокатури України; принципи та організаційні форми діяльності адвокатури в Україні; етичні засади адвокатської діяльності; види адвокатської діяльності; умови допуску до професії адвоката та професійні права та обов'язки; правові засади надання безоплатної правової допомоги в Україні; правові підстави адвокатської діяльності; підстави та порядок допуску до адвокатської практики в Україні іноземця; підстави та порядок притягнення адвоката до юридичної відповідальності;

уміти:

- орієнтуватися в системі захисту прав та основоположних свобод в Україні; будувати захист у кримінальному провадженні або представництво в цивільній справі; складати проекти процесуальних документів, необхідних для реалізації повноважень адвоката; готувати судові промови й матеріали для участі в дебатах; обґрунтовано та мотивовано викладати свої думки; вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів щодо організації та діяльності адвокатури.

ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Тема	Всього годин	У тому числі		
			лекції	практичні (семінарські) заняття	самостійна робота
1	Адвокатура як правозахисний інститут	10	2	2	6
2	Правовий статус адвоката в Україні	10	2	2	6
3	Адвокат у кримінальному провадженні	22	4	2	16
4	Адвокат у цивільному процесі	16	2	2	12
5	Адвокат у господарському та адміністративному судочинстві	16	2	2	12
6	Особливості участі адвоката в конституційному судочинстві та у Європейському суді з прав людини	12	2	2	8
7	Організація надання безоплатної правової допомоги	12	2	2	8
8	Особливості організації роботи адвокатури в сучасних правових системах	7	-	-	7
Всього		105	16	14	75

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 10 від 22.05.2015 р.)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ”

1. Адвокатура як правозахисний інститут

Правова природа та сутність інституту адвокатури. Роль і місце адвокатури України в механізмі захисту прав людини. Виникнення та розвиток інституту адвокатури в Україні. Система законодавчих актів, які регламентують діяльність інституту адвокатури. Міжнародно-правові акти, що регулюють діяльність адвокатури. Принципи організації та діяльності адвокатури. Проблеми подальшого вдосконалення правового забезпечення діяльності інституту адвокатури в Україні.

2. Правовий статус адвоката в Україні

Набуття статусу адвоката в Україні. Організаційно-правові форми адвокатської діяльності. Види адвокатської діяльності. Професійні права та обов'язки адвоката. Гарантії адвокатської діяльності. Адвокатська таємниця та гарантії її дотримання. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Зупинення та припинення права на зайняття адвокатською діяльністю. Адвокатська етика. Порядок підвищення кваліфікації адвокатами України. Органи адвокатського самоврядування.

3. Адвокат у кримінальному провадженні

Процесуальний статус адвоката у кримінальному провадженні та його функції за Кримінальним процесуальним кодексом України. Підстави, порядок і момент вступу адвоката у кримінальне провадження як захисника. Обставини, що виключають

участь адвоката-захисника у кримінальному провадженні. Відмова від захисника та його заміна. Порядок тимчасового призначення захисника. Захист на досудовому слідстві: вибір позиції захисту, ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Участь адвоката у проведенні слідчих (розшукових) дій. Участь адвоката-захисника в судовому розгляді кримінальних справ по першій інстанції, його процесуальне становище, права й обов'язки. Підготовка до судового засідання. Правовий статус захисника під час судового розгляду. Права та обов'язки захисника в суді першої інстанції. Захисна промова адвоката – вимоги, структура та значення. Порядок оскарження рішень суду першої інстанції. Участь адвоката-захисника в судовому розгляді кримінальних справ у апеляційному провадженні. Участь адвоката-захисника в судовому розгляді кримінальних справ у касаційному провадженні. Участь адвоката у перегляді судових рішень Верховним Судом України.

4. Адвокат у цивільному процесі

Правова природа здійснення адвокатом представництва. Права й обов'язки адвоката. Обставини, що виключають участь адвоката в цивільному судочинстві. Організація роботи адвоката при підготовці до участі в розгляді цивільних справ. Структура та зміст позовної заяви. Повноваження адвоката на стадії судового розгляду цивільних справ. Участь адвоката в апеляційному розгляді цивільної справи та оскарженні судових рішень у касаційному порядку.

5. Адвокат у господарському та адміністративному судочинстві

Правова регламентація і підстави участі адвоката в господарському судочинстві. Організація роботи адвоката в ході досудового врегулювання та вирішення господарських спорів. Повноваження адвоката-представника при розгляді господарських справ у суді першої інстанції. Участь адвоката у вирішенні господарських спорів при перегляді судових рішень вищими

судовими інстанціями. Правові підстави та умови участі адвоката в адміністративному судочинстві. Повноваження адвоката як процесуального представника в адміністративному судочинстві. Участь адвоката при розгляді справ у суді першої інстанції. Правова допомога адвоката при перегляді судових рішень у вищестоящих судових інстанціях.

6. Особливості участі адвоката в конституційному судочинстві та у Європейському суді з прав людини

Роль адвоката у конституційному процесі України. Організація роботи адвоката при підготовці до участі у розгляді справ Конституційним Судом. Організація роботи адвоката в конституційному судочинстві. Завдання адвоката на стадії виконання рішень Конституційного Суду України. Принцип захисту прав людини в праві Європейського Союзу. Повноваження адвоката при розгляді справ у Європейському суді з прав людини. Особливості доказової діяльності адвоката у Європейському суді з прав людини. Роль адвоката на стадії виконання рішень Європейського суду з прав людини.

7. Організація надання безоплатної правової допомоги

Поняття безоплатної правової допомоги та її види. Надання безоплатної первинної правової допомоги. Система надання безоплатної вторинної правової допомоги. Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги. Управління системою надання безоплатної правової допомоги та її фінансування.

8. Особливості організації роботи адвокатури в сучасних правових системах

Організаційна структура адвокатури Англії. Організаційна структура адвокатури Франції. Організаційна структура адвокатури Німеччини. Адвокатура Сполучених Штатів Америки.

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. АДВОКАТУРА ЯК ПРАВОЗАХИСНИЙ ІНСТИТУТ

Питання для обговорення

1. Правова природа та сутність інституту адвокатури. Роль і місце адвокатури України в механізмі захисту прав людини.
2. Виникнення та розвиток інституту адвокатури в Україні.
3. Система законодавчих актів, які регламентують діяльність інституту адвокатури.
 - 3.1. Конституційні засади адвокатської діяльності.
 - 3.2. Законодавчі акти, які регулюють діяльність інституту адвокатури в Україні.
 - 3.3. Акти Президента України, Кабінету Міністрів України, спрямовані на регулювання адвокатської діяльності.
 - 3.4. Акти органів адвокатського самоврядування.
 - 3.5. Міжнародно-правові акти, що регулюють діяльність адвокатури.
4. Принципи організації та діяльності адвокатури.
5. Проблеми подальшого вдосконалення правового забезпечення діяльності інституту адвокатури в Україні.

Тестові завдання

1. Назвіть, на яких принципах засновується діяльність адвокатури:

- 1) незалежності, демократизму, гуманізму, конфіденційності, об'єктивності, гласності, рівноправності;
- 2) демократизму, гуманізму, конфіденційності, об'єктивності, гласності, уникнення конфлікту інтересів;
- 3) незалежності, законності, верховенства права, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів;
- 4) демократизму, гуманізму, об'єктивності, рівноправності.

2. Назвіть завдання адвокатури:

1) надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правовий супровід діяльності юридичних і фізичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, держави;

2) захист прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, щодо якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення;

3) представництво інтересів фізичних і юридичних осіб у судах під час здійснення цивільного, господарського, адміністративного та конституційного судочинства, а також в інших державних органах, перед фізичними та юридичними особами;

4) всі відповіді вірні.

3. Адвокатура України – це:

1) недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому законом;

2) державний орган, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі;

3) це система органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення;

4) недержавний самоврядний інститут, що здійснюється через систему органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права та надання інших видів правової допомоги на професійній основі.

Із списку нормативно-правових актів та літератури опрацюйте №№ 1, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 32, 36, 41, 48, 55, 57, 58, 59, 71, 76, 85, 87, 96, 103.

Т е м а 2. ПРАВОВИЙ СТАТУС АДВОКАТА В УКРАЇНІ

Питання для обговорення

1. Набуття статусу адвоката в Україні. Порядок проходження стажування в адвоката.
2. Єдиний реєстр адвокатів України.
3. Організаційно-правові форми адвокатської діяльності. Порядок реєстрації та оподаткування адвокатської діяльності.
4. Види адвокатської діяльності.
5. Професійні права та обов'язки адвоката.
6. Гарантії адвокатської діяльності.
7. Адвокатська таємниця та гарантії її дотримання.
8. Правовий статус адвоката-іноземця.
9. Помічник адвоката.
10. Договір про надання правової допомоги.
11. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю.
12. Адвокатська етика.
13. Порядок підвищення кваліфікації адвокатами України.
14. Органи адвокатського самоврядування.

Завдання

1. До Міністерства юстиції звернувся громадянин К. із проханням видати свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Він є громадянином України, має вищу юридичну освіту, протягом двох років пройшов стажування в адвоката, що займається приватною практичною діяльністю.

Які ще умови висувуються до громадянина К.?:

- а) скласти кваліфікаційний іспит;
- б) не мати судимості і обмежень дієздатності;

в) стажування має бути продовжене ще на 4 місяці.

Оберіть правильні відповіді та обґрунтуйте згідно з чинним законодавством України.

2. Адвокату запропонували роботу за сумісництвом-юрисконсультом фірми з досить високою заробітною платою.

На Вашу думку, як має вчинити адвокат:

а) прийняти пропозицію, оскільки адвокат має право надавати консультації;

б) консультувати лише у неробочий час;

в) не може працювати за сумісництвом на цій посаді.

3. Адвокат В. має намір припинити виконання своїх обов'язків на строк більше одного тижня.

Визначте, хто може його замінити на цей період:

а) інший адвокат за угодою;

б) його помічник;

в) запропонуйте власну відповідь.

Вкажіть, який порядок його заміни:

а) він повинен повідомити Міністерство юстиції України;

б) він має здати всі документи до архіву;

в) запропонуйте та обґрунтуйте власний варіант відповіді.

Із списку нормативно-правових актів та літератури опрацюйте №№ 25, 35, 41, 49, 55, 59, 73, 77, 75, 85, 112, 113.

Т е м а 3. АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Питання для обговорення

1. Процесуальний статус адвоката у кримінальному провадженні та його функції за Кримінальним процесуальним кодексом України. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні.

2. Адвокат – захисник підозрюваного, обвинуваченого, засудженого та інших осіб, що мають право на захист: його завдання, права і обов'язки.

3. Підстави, порядок та момент вступу адвоката у кримінальне провадження як захисника.

4. Обставини, що виключають участь адвоката-захисника у кримінальному провадженні.

5. Відмова від захисника та його заміна. Порядок тимчасового призначення захисника. Відмова захисника від здійснення захисту.

6. Правова позиція захисника. Взаємовідносини з підзахисним.

7. Захист на досудовому слідстві: вибір позиції захисту, ознайомлення з матеріалами кримінального провадження, робота з доказами, призначення експертизи, кваліфікація злочину. Участь адвоката у проведенні слідчих (розшукових) дій. Заявлення клопотань. Подання захисником скарг.

8. Участь адвоката-захисника в судовому розгляді кримінальних справ по першій інстанції, його процесуальне становище, права і обов'язки.

8.1. Підготовка до судового засідання.

8.2. Правовий статус захисника під час судового розгляду.

8.3. Права та обов'язки захисника у суді першої інстанції.

8.4. Ведення адвокатом допиту в суді підсудного, потерпілих, свідків, експертів, спеціалістів та інших осіб.

8.5. Заявлення відводів та клопотань.

8.6. Призначення експертизи.

8.7. Захисна промова адвоката: вимоги, структура та значення.

9. Порядок оскарження рішень суду першої інстанції. Вимоги до апеляційної та касаційної скарги адвоката.

10. Участь адвоката-захисника в судовому розгляді кримінальних справ у апеляційному провадженні.

11. Участь адвоката-захисника в судовому розгляді кримінальних справ у касаційному провадженні.

12. Участь адвоката у перегляді судових рішень Верховним Судом України.

Завдання

4. Щодо М.М. Іванова було порушено кримінальну справу, в якій його визнано підозрюваним у вчиненні злочину. У зв'язку з цим він заявив клопотання про допуск захисником його прав працівника приватної юридичної фірми, яка має право на здійснення представництва громадян за їх дорученням у кримінальних справах. Слідчим міліції було відмовлено у задоволенні клопотання з тих мотивів, що працівник цієї фірми не має свідчення про право на заняття адвокатською діяльністю.

Дайте відповіді на такі запитання:

1. Хто може бути допущений до участі у справі як захисник?
2. Які документи повинні бути подані особою, яку запросили захищати інтереси підозрюваного?
3. Які обставини можуть бути підставою відмови допуску адвоката до участі у справі як захисника?
4. Які процесуальні права має підозрюваний?
5. Чи були порушені певні конституційні та кримінально-процесуальні права підозрюваного діями слідчого міліції? Які саме?

5. Щодо бізнесмена К.В. Степанова було порушено кримінальну справу за статтею, яка передбачала покарання у виді позбавлення волі довічно. Після винесення постанови про притягнення до участі К.В. Степанова у справі як обвинуваченого слідчий оголосив йому права та його обов'язки. Степанов К.В. почав вимагати призначення йому захисника за рахунок держави. Слідчий відмовив у цьому на тій підставі, що довідка про отримані доходи за останній рік свідчить про те, що К.В. Степанов – мільйонер, а отже, захисника повинен запросити і оплатити самостійно.

Через два дні слідчому було подане клопотання про допуск до участі у справі Л.Ю. Смика як захисника К.В. Степанова. У клопотанні також містилася вимога про надання побачення із захисником. Дане клопотання слідчий розглядав три дні, упродовж яких проводив допити з К.В. Степановим. Через де-

який час слідчий заявив, що розслідування справи завершено, тому що він має докази вини К.В. Степанова. Як виявилось, перше побачення захисника із підзахисним знімалося прихованою камерою, якою було зафіксовано, як К.В. Степанов розповідає про вчинений злочин.

Дайте відповіді на такі запитання:

1. Які конституційні права К.В. Степанова було порушено?

2. У яких випадках участь захисника є обов'язковою?

3. Чи були в діях слідчого порушення чинного законодавства?

4. Що у таких випадках слід зробити захиснику?

6. Неповнолітнього Б. було затримано слідчим Зарічного районного відділу міліції м. Суми 8 квітня 2014 р. за підозрою у вчиненні злочину, передбаченого п. 3 ст. 185 КК України. Однак йому не було роз'яснено права підозрюваного, а також не забезпечено допомогу захисника. Через дві доби за участю Б. проведено відтворення обстановки та обставин події, але з порушенням п. 1 ч. 2 ст. 52 КПК України – без участі захисника. Крім того, підозрюваного Б. на порушення вимог ст. 63 Конституції України було попереджено про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань та за давання завідомо неправдивих показань.

Проаналізуйте ситуацію і дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи були в діях слідчого порушення чинного законодавства?

2. Чи зобов'язаний слідчий призначити неповнолітньому захисника?

3. Як має діяти захисник у такій ситуації?

7. Дружина В.В. Іванова запросила бути захисником її чоловіка Ю.Т. Борщова. З моменту укладення угоди про надання адвокатських послуг Борщов як захисник учинив такі дії:

а) подав клопотання слідчому про допуск його як захисника до участі у справі та клопотання про надання йому побачення з підзахисним;

б) до клопотання додав свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю;

в) почав розшукувати свідків вчинення злочину та брати в них пояснення;

г) почав посилати запити в різні установи про надання відомостей про осіб, які відомі у даній кримінальній справі (свідків, потерпілого, експертів), із метою знайдення на них компрометуючих фактів.

З урахуванням наведеного, дайте відповіді на такі запитання:

1. Хто може бути визнаний захисником?

2. Що зобов'язаний зробити захисник після укладення угоди про надання адвокатських послуг?

3. Які порушення вчинив захисник?

4. Чи братимуться до уваги пояснення свідків, які захисник відібрав до винесення постанови про допуск його до участі у справі як захисника?

5. Які права та обов'язки має захисник на досудовому слідстві?

Із списку нормативно-правових актів та літератури опрацюйте №№ 12, 13, 14, 18, 25, 33, 41, 42, 43, 44, 51, 52, 55, 59, 68, 74, 75, 77, 81, 97, 99, 111, 114, 115, 116, 117, 118.

Т е м а 4. АДВОКАТ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Питання для обговорення

1. Правова природа здійснення адвокатом представництва. Поняття, види і підстави представництва.

2. Права й обов'язки адвоката – представника позивача, відповідача, третіх осіб.

3. Обставини, що виключають участь адвоката в цивільному судочинстві.

4. Організація роботи адвоката при підготовці до участі в розгляді цивільних справ. Складання позовної заяви, інших

документів. Структура та зміст позовної заяви. Підготовка та подання письмових доказів разом з позовною заявою.

5. Повноваження адвоката на стадії судового розгляду цивільних справ.

6. Участь адвоката в апеляційному розгляді цивільної справи та оскарженні судових рішень у касаційному порядку.

Завдання

8. *До нижченаведених фабул практичних завдань підготуйте письмову роботу, яку слід захистити.*

Фабула 1. Адвокат В. представляє в суді інтереси позивачки К. у справі про поділ спадкового майна. У судовому засіданні адвокат заявив клопотання про затвердження мирової угоди, сторонами в якій виступав він та відповідач. Суддя відмовив в укладенні мирової угоди, оскільки, на його думку, такий важливий крок має право здійснити лише позивачка особисто, а її адвокат – ні.

Чи має право адвокат укласти мирову угоду? Чим підтверджуються його повноваження? (Відповідь має бути обґрунтована посиланням на статті чинного цивільного процесуального законодавства України). Визначте, яким документом підтверджуються повноваження адвоката, та складіть його.

Фабула 2. Громадянин В. (позивач) видав довіреність на ведення справи адвокату Ф., вважаючи, що не зможе сам брати участь у процесі через відрядження. Проте він повернувся раніше і з'явився у судові засідання. Відповідач заявив клопотання про недопущення громадянина В. до участі у справі, оскільки участь у ній вже бере його адвокат. Суд відмовив у задоволенні клопотання відповідача.

Чи правильні дії суду? Чи обґрунтовані доводи відповідача?

Фабула 3. До адвоката звернувся громадянин Я. (відповідач) з проханням про відвід судді П. Громадянин Я. з'ясував, що суддя П. перебуває у близьких стосунках з позивачкою, зустрічається з нею поза судом, тому у нього є побоювання з приводу того, що суд винесене упереджене та незаконне рішення у справі.

Складіть заяву про відвід судді.

Фабула 4. Богданов і Дарниченко за договором із видавництвом “Вісник” передали останньому для видання рукопис своїх оповідань під назвою “Ціна помилки”. Після доопрацювання рукопис, до змісту якого ввійшло 10 оповідань, було схвалено видавництвом. Вчитуючи верстку, автори виявили, що два оповідання із рукопису виключено. Незважаючи на заперечення авторів, збірник вийшов у світ у складі 8, а не 10 оповідань. Як було виявлено авторами, 5 листопада 2014 р., у день, коли закінчувався строк розгляду твору, видавництво в письмовому вигляді повідомило авторів, що погоджується з рецензентом, який схвалив 9 оповідань і вважає можливим вмістити у збірник ще одне оповідання. Проте 10 листопада того ж року видавництво направило рукопис авторів іншому рецензенту, який дав негативний відгук на два оповідання. Автори звернулися до адвоката з проханням подання до суду позову про виплату їм винагороди за два неопубліковані оповідання.

Дайте висновок у справі. Складіть відповідну позовну заяву

Фабула 5. До адвоката звернувся Д. Єфименко з проханням оскаржити дії державного виконавця, що в порядку примусового виконання прибув до місця проживання боржника, тобто до нього, для опису майна і накладення арешту о 22 год. 30 хв. Вдома була його дружина, що не відчинила двері в квартири, пославшись на пізній час. Через півгодини державний виконавець з’явився з понятими і, зламавши дверний замок, зайшов до квартири і описав меблевий гарнітур “Іванна”, телевізор “Електрон”, піаніно “Україна”, книжкову шафу, 2 ліжки і 2 столи (на загальну суму 4 тис. грн). Дружина Єфименка просила залишити сім’ї обідній стіл, а також не включати до акта опису електрогітару, оскільки її син Євген (16 років) є учасником музичного ансамблю “Обрій”, а електрогітара потрібна йому для репетицій концертів. Вона просила не включати до опису і деякі інші речі, оскільки розмір боргу становить 700 грн, проте державний виконавець прохання залишив без задоволення.

Дайте висновок у справі. Складіть скаргу на дії державного виконавця

Із списку нормативно-правових актів та літератури опрацюйте №№ 25, 33, 40, 41, 47, 55, 57, 59,74, 75,77,91, 95, 108,109, 110.

Т е м а 5. АДВОКАТ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ТА АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Питання для обговорення

1. Правова регламентація і підстави участі адвоката в господарському судочинстві.
2. Організація роботи адвоката в ході досудового врегулювання та вирішення господарських спорів.
3. Повноваження адвоката-представника при розгляді господарських справ у суді першої інстанції.
4. Участь адвоката у вирішенні господарських спорів при перегляді судових рішень вищими судовими інстанціями.
5. Правові підстави та умови участі адвоката в адміністративному судочинстві.
6. Повноваження адвоката як процесуального представника адміністративному судочинстві. Документи, що підтверджують повноваження адвоката-представника.
7. Участь адвоката у процесі провадження у справах про адміністративні правопорушення.
8. Участь адвоката при розгляді справ у суді першої інстанції.
9. Правова допомога адвоката при перегляді судових рішень у вищестоящих судових інстанціях.

Завдання

9. Зробіть порівняльно-правовий аналіз, встановіть особливості процесуального представництва в господарському та адміністративному процесах. Результати аналізу внесіть в таблицю, де разом із особливостями кожного представництва визначте критерії, за якими студент проводив відповідні порівняння.

Із загального списку рекомендованої літ-ри та нормативних актів №№ 2, 9, 25, 29, 38, 39, 41, 55, 59, 77.

Тема 6. ОСОБЛИВОСТІ УЧАСТІ АДВОКАТА В КОНСТИТУЦІЙНОМУ СУДОЧИНСТВІ ТА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУДІ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Питання для обговорення

1. Роль адвоката у конституційному процесі України. Організація роботи адвоката в конституційному судочинстві.
2. Організація роботи адвоката при підготовці до участі в розгляді справ Конституційним Судом України.
3. Участь адвоката при розгляді справ Конституційним Судом України.
4. Принцип захисту прав людини у праві Європейського Союзу.
5. Юрисдикційний механізм Європейського суду з прав людини.
6. Підстави та порядок участі адвоката у Європейському суді з прав людини. Гарантії діяльності адвокатів.
7. Повноваження адвоката при розгляді справ у Європейському суді з прав людини. Письмова стадія. Усна стадія.
8. Особливості доказової діяльності адвоката у Європейському суді з прав людини.
9. Роль адвоката на стадії виконання рішень Європейського Суду з прав людини.

Завдання

10. *Із наведених нижче оберіть будь-яке питання та підготуйте письмову роботу.*

1. Роль адвоката у конституційному процесі України.
2. Участь адвоката у підготовці справи до конституційного провадження.
3. Право на звернення до Конституційного Суду України.

4. Перевірка наявності обставин, які перешкоджають розгляду справи в Конституційному Суді України.

5. Зміст звернення до Конституційного Суду України.

6. Відповіді на звернення до Конституційного Суду України.

7. Роль адвоката в конституційному провадженні. Клопотання у конституційному процесі.

8. Клопотання про допуск до участі в судовому процесі запрошених осіб.

9. Змагальність у конституційному процесі.

10. Особливості відводу суддів Конституційного Суду України.

11. Клопотання про відкладення або припинення справи.

12. Клопотання, пов'язані з винесенням Конституційним Судом України рішенням.

13. Принцип захисту прав людини у праві Європейського Союзу.

14. Повноваження адвоката при розгляді справ у Європейському суді з прав людини.

15. Правова природа рішень Європейського Союзу та їх значення для України.

Із списку нормативно-правових актів та літератури опрацюйте №№ 5, 6, 8, 27, 30, 31, 41, 47, 55, 56, 76, 77, 81, 82, 86, 90, 92, 93, 98, 101, 102, 104, 107.

Тема 7. ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

Питання для обговорення

1. Право на безоплатну правову допомогу. Принципи державної політики у сфері надання безоплатної правової допомоги.

2. Поняття, система та правове регулювання безоплатної правової допомоги в Україні.

3. Надання безоплатної первинної правової допомоги.

4. Поняття “безоплатна вторинна правова допомога” та її види.
5. Суб’єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу.
6. Суб’єкти надання безоплатної вторинної правової допомоги.
7. Права та обов’язки адвоката, з яким укладено договір про надання безоплатної вторинної правової допомоги.
8. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги. Заміна адвоката.
9. Повноваження центрів із надання безоплатної вторинної правової допомоги.
10. Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги: правове регулювання та загальна характеристика.
11. Управління системою надання безоплатної правової допомоги та її фінансування.

Тестові завдання

1. Назвіть види безоплатної правової допомоги, які Вам відомі?

- а) конституційна;
- б) первинна і вторинна;
- в) правова;
- г) конституційна та правова.

2. Оцінка якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної первинної правової допомоги здійснюється за зверненням:

- а) центрів з надання безоплатної правової допомоги;
- б) комісіями, утвореними для цієї мети радами адвокатів регіонів;
- в) органів місцевого самоврядування;
- г) кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

3. Принципами державної політики у сфері надання безоплатної правової допомоги є:

а) верховенство права, законність, доступність безоплатної правової допомоги, забезпечення якості безоплатної правової допомоги, гарантоване державне фінансування;

б) верховенство права, законність, доступність безоплатної правової допомоги, забезпечення якості безоплатної правової допомоги.

в) верховенство права, законність, незалежність, демократизм, гуманізм, конфіденційність.

г) верховенство права, законність, незалежність, забезпечення якості безоплатної правової допомоги, гарантоване державне фінансування.

4. Суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги в Україні виступають:

а) органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування;

б) органи місцевого самоврядування та спеціалізовані установи;

в) фізичні та юридичні особи приватного права;

г) органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи приватного права та спеціалізовані установи.

5. Суб'єктами надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні вважаються:

а) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги та адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу;

б) адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу;

в) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

г) адвокати, нотаріуси, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Із списку нормативно-правових актів та літератури опрацюйте №№ 34, 41, 55, 59, 60, 77, 81.

Тема 8. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ АДВОКАТУРИ В СУЧАСНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМАХ

(для самостійного вивчення)

Питання для обговорення

1. Організаційна структура адвокатури Великої Британії.
2. Організаційна структура адвокатури Франції.
3. Організаційна структура адвокатури Німеччини.
4. Адвокатура Сполучених Штатів Америки.

До уваги студентів

Для англійського загального права традиційним є поділ адвокатів на соліситорів (solicitor) та баристерів (barrister). У цій системі права юристи, тобто юридичні радники й адвокати, формально поділені на дві різні й відокремлено врегульовані професії.

Як відомо, Сполучені Штати Америки – країна загального права, в якій традиційно головна роль серед джерел права належить прецеденту, а не закону. Дане твердження є справедливим і для визначення ролі й повноважень адвоката в американському судочинстві. Отже, регулювання діяльності адвокатів знаходимо в прецедентному праві, звичаях і нормах професійної етики.

Франція – країна з давніми правовими традиціями, під впливом яких формувалися правові системи багатьох країн, у тому числі й України. Адвокатська діяльність у Франції також має давню історію, що не перешкоджає її постійному прогресу й розвитку. Адвокатська професія у сучасній Франції вважається поважною й престижною, хоча це й не завжди було так.

Нарешті, німецькому адвокату для того, щоб бути допущеним до адвокатської практики, потрібно мати диплом випускника юридичного факультету університету, пройти протя-

гом 3-4 років стажування в судах при прокурорах і адвокатах, скласти серію іспитів комісії при вищому суді землі й лише після цього отримати відповідне рішення від відомства юстиції тієї землі, в якій він планує практикувати.

Завдання

11. Усно підготуйте відповіді на запитання та зробіть письмову роботу у вигляді порівняльної таблиці правових систем адвокатури Великої Британії, США, Франції та Німеччини.

1. Скільки груп баристерів можна виділити в судачинстві Великої Британії?

2. Що таке “Ін”? Які його керівні органи і якими повноваженнями вони володіють?

3. Чим відрізняється організація адвокатури Шотландії від організації адвокатури інших частин Об’єднаного Королівства?

4. Який процес доступу кандидатів до адвокатської практики в різних частинах Об’єднаного Королівства?

5. Як має вчинити адвокат, якому стало відомо, що його підзахисний є винним у вчиненні інкримінованого йому злочину?

6. Яке підґрунтя того, що в американських фільмах під час арешту підозрюваних ми чуємо фразу від поліцейських: “Ви маєте право мовчати. Все, що Ви скажете, може бути використано проти Вас у суді. Ви маєте право на адвоката. Якщо у Вас немає змоги його найняти, адвоката Вам буде призначено”? Чи відбувається все так у реальному житті?

7. Чим відрізняється адвокатура США від адвокатури інших держав?

8. Чи можна розглядати кримінальні справи без участі адвоката, який виступає на боці обвинуваченого?

9. З якою метою існує у США служба публічних захисників і на яких рівнях вона функціонує?

10. Які повноваження адвоката сформульовано у Федеральних правилах цивільного судочинства?

11. Які іспити потрібно скласти фахівцю для того, щоб стати адвокатом?

12. Яким роком датуються перші нормативні акти про адвокатуру Франції?

13. Якою є організаційна структура адвокатури Франції?

14. На якій стадії кримінального процесу адвокат залучається до справи?

15. У яких випадках обвинувачений може не з'явитися до суду?

16. Чи дозволяє французьке законодавство касаційні скарги, засновані на порушенні процесуальних норм?

17. Якою є роль адвоката в цивільному процесі Франції?

18. Опишіть послідовність здобуття юридичної освіти в Німеччині.

19. Скільки років готуються фахівці з юриспруденції в Німеччині?

20. Яка процедура допуску до адвокатської практики в Німеччині?

21. Які функції виконують Установчі збори Федеральної палати адвокатів?

22. З якої стадії кримінального процесу особа, якій інкримінується вчинення злочину, має право на адвоката?

23. Скільки осіб в одній справі має право захищати адвокат?

24. Яким законом регулюються права та обов'язки адвоката?

25. Розкажіть про структуру та функції судів честі.

Із списку нормативно-правових актів та літератури опрацюйте №№ 3, 4, 7, 10, 11, 26, 28, 37, 41, 45, 46, 50, 53, 54, 55, 59, 68, 77, 88, 89, 94, 95, 100, 105, 106

СПИСОК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Адвокатская деятельность: учеб.-практ. пособие / под общ. ред. В. Н. Буробина. – Москва: ЭКМОС, 2003.
2. Адвокатура в США / П. Д. Баренбойм // Адвокат. – 1993. – № 1-2. – С. 32-41.
3. Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, О. В. Дьяченко та ін.; за ред. Ю. П. Битяка. – Київ: Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.
4. Андрушко Н. Адвокатура Франції на сучасному етапі свого розвитку / Н. Андрушко [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2012/advokatura-frantsiji-na-suchasnomu-etapi-svooho-rozvytku/>. – Заголовок з екрана.
5. Апарова Т. В. Организация и функции адвокатуры в зарубежных странах / Т. В. Апарова. – Москва: Статут, 2006. – 240 с.
6. Аракелян М. Р. Курс лекций по праву Европейского Союза: учеб. пособие / М. Р. Аракелян, Н. Д. Василенко. – Одесса: Юрид. лит., 2008. – 224 с.
7. Афанасьев Д. В. Участие адвоката при разбирательстве в Европейском суде по правам человека и возмещение представительских расходов / Д. В. Афанасьев [Електрон. ресурс] // Адвокат, 2010. – Режим доступу: http://www.juristlib.ru/book_4888.html. – Заголовок с екрана.
8. Баженова Б. М. Спеціалізовані адвокати в Німеччині / Б. М. Баженова // Вісн. Акад. адвокатури України. – Вип. 1. – 2003. – С. 76-82 с.
9. Баишев Ж. Н. Конституционный Суд в системе государственной власти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Ж. Н. Баишев. – Москва, 1994. – 20 с.
10. Бандурка О. М. Адміністративний процес: підруч. для вищ. навч. закл. / О. М. Бандурка, М. М. Тищенко. – Київ: Літера ЛТД, 2001. – 336 с.
11. Васьяковский Е. В. Организация адвокатуры: Т.1. / Е. В. Васьяковский. Очерк всеобщей истории адвокатуры. – Санкт-Петербург, 1983. – 476 с.

12. Вільчик Т. Б. Правова допомога як необхідний аспект доступності правосуддя та права на справедливий судовий розгляд / Т. Б. Вільчик // Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie PRÁVNÁ VEDA A PRAX V TREŤOM TISÍCROČÍ /27. – 28. február 2015. – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta. – P. 70-75.

13. Вільчик Т. Б. Кримінально-процесуальні проблеми захисту прав обвинуваченого та світові стандарти / Т. Б. Вільчик // Проблеми законності. – 2004. – № 3. – С. 112-114.

14. Вільчик Т. Б. Реалізація принципу незалежності професійної діяльності адвокатів у взаєминах з державною владою / Т. Б. Вільчик // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2014. – Том 11. – Число 2 (30). – С. 63-73.

15. Вильчик Т. Б. Конституционная природа права на правовую помощь: сравнительный анализ / Т. Б. Вильчик // Закон и Жизнь (“Legea si Viata”). – Минск. – 2013. – № 10. – С. 55-59.

16. Вільчик Т. Б. Співвідношення понять “правова допомога” та “правові (юридичні) послуги” в юридичній науці та законодавстві України / Т. Б. Вільчик // Наук. вісн. Міжнар. гуманітарного ун-ту. – Серія: юриспруденція. – № 6/2. – Т. 1. – 2013.

17. Вільчик Т. Б. Адвокатура і держава: взаємодія в забезпеченні прав і законних інтересів громадян / Т. Б. Вільчик // Наук. вісн. Міжнар. гуманітарного ун-ту. – Серія: юриспруденція. – 2014. – № 10-1. – Т. 1. – С. 62-66.

18. Вільчик Т. Б. Адвокатура та громадянське суспільство у правовій державі / Т. Б. Вільчик // Право України. – 2014. – № 2. – С. 243-250.

19. Вільчик Т. Б. Адвокатура та судова влада: характер взаємовідносин / Т. Б. Вільчик // Часоп. акад. адвокатури. – Т. 7. – № 4 (25). – 2014. – С. 19-25.

20. Вільчик Т. Б. Вдосконалення шляхів взаємодії інституту адвокатури з державними структурами відповідно до євроінтеграційних прагнень України / Т. Б. Вільчик // Особенности адаптации законодательства Молдовы и Украины к законодательству Европейского Союза: материалы Междунар. науч.-практич. конф. (г. Кишинев, Республика Молдова, 27-28 марта 2015 г.). – Кишинев, 2015. – С. 128-132.

21. Вільчик Т. Б. Термінологічні питання інституту правової допомоги в Україні / Т. Б. Вільчик // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. – Вип. № 22. – Ч. II. – 2012. – С. 140-146.

22. Вільчик Т. Б. Юридична природа адвокатури та проблеми організації її діяльності / Т. Б. Вільчик // Унів. наук. зап. – 2011. – № 4 (40). – С. 327-331. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2011_4_51.pdf

23. Вільчик Т. Б. Адвокатура у системі забезпечення конституційного права на правову допомогу / Т. Б. Вільчик // Акт. проблеми надання правової допомоги і роль адвокатури. – Харків, 2008

24. Вільчик Т. Б. Адвокатура як форма реалізації державних гарантій права на правову допомогу в умовах становлення громадянського суспільства та правової держави / Т. Б. Вільчик // Права та свободи людини і громадянина: механізм їх реалізації та захисту різними галузями права: [матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Братислава, Словацька Республіка, 19-20 верес. 2014)]. – Братислава, 2014. – С.160-163.

25. Вільчик Т. Б. Організація роботи адвокатури в Україні: навч. посіб. / Т. Б. Вільчик. – Х.: ФІНН, 2006. – 304 с.

26. Власихин В. А. Адвокатская деятельность в США / В. А. Власихин // Адвокат. – 1997. – № 10. – С. 17-21.

27. Галоганов А. П. Право на квалифицированную юридическую помощь при составлении жалобы в Европейский Суд по правам человека / А. П. Галоганов // Бизнес в законе. – 2011. – № 5. – С. 45-47.

28. Гловацький І. Ю. Адвокатура зарубіжних країн (Англія, Німеччина, Франція): навч.-практ. посіб. / І. Ю. Гловацький. – Київ: Атіка, 2007. – 588 с.

29. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

30. Дейвис К. Право Европейского Союза / К. Дейвис. – Київ: Знання, 2005. – 406 с.

31. Европейское право. Право Европейского Союза и правовое обеспечение защиты прав человека: учебник для вузов / рук. авт. колл. и отв. ред. Л. М. Энтин. – Москва: Норма, 2005. – 960 с.

32. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, прийнятий делегацією дванадцяти країн-учасниць на пленарному засіданні в Страсбурзі у жовтні 1988 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_343

33. Захарова О. С. Представництво у цивільному судочинстві / О. С. Захарова // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2005. – № 3. – С. 32-36.

34. Зейкан Я. П. Право на захист у кримінальному процесі: практ. посіб. / Я. П. Зейкан. – Київ: Юрид. практика, 2004. – 288 с.

35. Іванцова А. В. Організаційні форми діяльності адвокатури: моногр. / А. В. Іванцова. – Харків: ФІНН, 2011. – 248 с.

36. Історія адвокатури України // за ред. Т. В. Варфоломеєвої, О. Д. Святоцького. – Київ: Либідь, 1992.

37. Камю А. Г. Професія адвоката во Франції / А. Г. Камю // Юрид. практика. – 1998. – № 23. – С. 52-56.

38. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747 [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

39. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747 [Електрон. ресурс] – Режим доступу: // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

40. Комаров В. В. Цивільний процес у глобальному контексті / В. В. Комаров // Право України. – 2011. – № 10. – С. 22-43.

41. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

42. Кримінальний процес: основні аспекти адвокатської діяльності: посіб. викладача / авт. кол.: Я. Зейкан, О. Яновська. – К.: ТОВ „7КО”. – 2010. – 235с.

43. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. 4651-VI [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

44. Кримінально-процесуальні гарантії діяльності адвоката: моногр. / Л. Д. Удалова, С. Л. Савицька. – Київ: КНТ, 2014. – 170 с.

45. Крылова Н. Е. Уголовное право современных зарубежных государств (Англия, Франция, США, Германия): учеб. пособие / Н. Е. Крылова, А. В. Серебrenникова. – Москва, 1997.

46. Кудрявцева Н. Адвокатская деятельность во Франции / Н. Кудрявцева // Нижегород. адвокат. – 2011. – № 9. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://arpo.ru>

47. Курдюков Д. Г. Право на жалобу в контексте Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод 1950 г.: автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Д. Г. Курдюков. – Казань, 2001. – 21 с.

48. Кучерена А. Г. Адвокатура / А. Г. Кучерена. – Москва: Юристъ, 2010.

49. Лозовий В. О. Професійна етика юриста / В. О. Лозовий, О. В. Петришин. – Харків: Право, 2004. – 176 с.

50. Лохвицкий А. В. Французская адвокатура / А. В. Лохвицкий // Профессия адвоката: сб. работ о франц. адвокатуре. – Москва: Статут, 2006. – 238 с.

51. Михайлів С. В. Адвокат-представник потерпілого у кримінальному процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза / С. В. Михайлів; Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2011. – 18 с.

52. Молдован А. В. Забезпечення обвинуваченому права на захист у кримінальному процесі Федеративної Республіки Німеччини та України (порівняльно-правове дослідження): автореф. дис. ... канд. юрид. наук / А. В. Молдован. – Київ, 2003. – 22 с.

53. Молло М. Правила адвокатской профессии во Франции (1842 г.): пер. с фр. / М. Молло. – Москва: Изд. Н. П. Шубинского, 1894. – 98 с.

54. Обловацька Н. О. Страхування професійної відповідальності адвокатів в Україні / Н. О. Обловацька // Адвокат. – № 9 (120). – 2010. – С. 25-28.

55. Організація роботи адвокатури в Україні: навч. посіб. / Т. Б. Вільчик, О. М. Овчаренко, А. В. Іванцова та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна. – Харків: Право, 2014. – 392 с.

56. Основи конституційного права України / за ред. В. В. Копейчикова. – Київ: Юрінком, 2000. – 288 с.

57. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 р. – [Електрон. ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_835

58. План заходів щодо розвитку системи надання безоплатної правової допомоги. – Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/news/46592>

59. Погорецький М. А. Адвокатура України: підруч. / М. А. Погорецький, О. Г. Яновська. – Київ: Юрінком Інтер, 2014. – 365 с.

60. Положення про комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги, затв. рішенням № 27 Ради адвокатів України від 17.12.2012 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/akts-naau/category/18-pologennya.html>

61. Положення про Вищу ревізійну комісію адвокатури [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/akts-naau/category/18-pologennya.html>

62. Положення про іноземне представництво Ради адвокатів України за кордоном від 04.07.2015 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2015.07.04-pologennya-17.pdf>

63. Положення про Комітет з питань адвокатської етики при Національній асоціації адвокатів України від 28.02.2014 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2014.10.25-pologennya-173.pdf>

64. Положення про Комітет з питань безоплатної правової допомоги [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2015.07.21-pologennya-74.pdf>

65. Положення про Комітет захисту прав адвоката та гарантій адвокатської діяльності, затв. рішенням Ради адвокатів

України № 182 від “27” липня 2013 року [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/akts-naau/category/18-pologennya.html>

66. Положення про перелік документів та порядок включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України, затв. рішенням Ради адвокатів України від 01.06.2013 р. № 155 [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/akts-naau/category/18-pologennya.html>

67. Положення про Раду адвокатів України, затв. рішенням № 27 Ради адвокатів України від 17.12.2012 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2014.04.26-27-pologennya-pro-rau-pazy.pdf>

68. Попелюшко В. О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та прикладні проблеми: [монографія] / В. О. Попелюшко. – Острог: Вид-во Нац. ун-ту “Острозька академія”, 2009. – 634 с.

69. Попелюшко В. О. Виникнення та інституційне становлення адвокатури Франції / В. О. Попелюшко // Адвокат. – № 1(124). – 2011. – С. 9-13.

70. Порядок ведення Єдиного реєстру адвокатів України [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/akts-naau/category/18-pologennya.html>

71. Порядок дії голови, заступника, секретаря, членів Ради адвокатів м. Києва щодо сприяння забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів, затв. Рішенням Ради адвокатів м. Києва від 17.01.2013 р. // Укр. адвокат. – № 11-12 (від 11.12.2012 р.). – 2012. – 64-67 с.

72. Порядок оформлення головою ради адвокатів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя або уповноваженою радою члена ради адвокатів матеріалів про адміністративні правопорушення, затв. рішенням № 27 Ради адвокатів України від 17.12.2012 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/akts-naau/category/18-pologennya.html>

73. Порядок підвищення кваліфікації адвокатами України від 16.02.2013 р. № 85, затв. рішенням Ради адвокатів України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/_doc2.nsf/link1/MUS21223.html

74. Постанова КМУ про “Порядок оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу” від 17 верес. 2014 р. № 465 (зі змін. від 11.03.2015 р.) [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/465-2014-п>

75. Правила адвокатської етики, затв. установчим З'їздом адвокатів України від 17.11.2012 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://vkdkka.org/pravil-advokatskoji-etiki/>

76. Принципи та керівні настанови щодо доступу до правової допомоги у системі кримінального правосуддя, прийняті Генеральною Асамблеєю ООН 20.12.2012 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/42613>

77. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

78. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI / Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577.

79. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV (зі змін. від 12.02.2015 р.) [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/про%20державну%20реєстрацію%20юридичних%20осіб%20та%20фізичних%20осіб%20підприємців>

80. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 р. № 192-VIII [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/192-19>

81. Про затвердження стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі: наказ М-ва юст. України від 25.02.2014 р. № 386/5 [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0337-14>

82. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16.10.1996 р. № 422/96-ВР [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/422/96-вр>

83. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., Першого протоколу та про-

токолів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції від 17.07.1997 р.: Закон України від 17.07.1997 № 475/97 [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр>

84. Про схвалення Концепції Державної цільової програми формування системи безоплатної правової допомоги на 2013-2017 роки: № 435-р. від 04.07.2012 р.: розпорядження Кабінету Міністрів України [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-2012-р>

85. Програма складання кваліфікаційного іспиту особами, які виявили намір отримати Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, затв. рішенням Ради адвокатів України № 153 від 01.06.2013 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://unba.org.ua/akts-naau/category/18-pologennya.html>

86. О европейском ордере на арест и процедурах передачи лиц между государствами-членами: рамочное решение [Електрон. ресурс] – Режим доступу: Интернет-страница кафедры права Европейского Союза: <http://eulaw.edu.ru>

87. Про свободу здійснення професійних адвокатських обов'язків: Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи від 25 жовтня 2000 р. [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://sc.gov.ua/uploads...files/29>.

88. Решетников Ф. М. Правовые системы стран мира / Ф. М. Решетников. – Москва, 1993.

89. Романов А. К. Правовая система Англии / А. К. Романов. – Москва: Дело, 2000. – 344 с.

90. Савчин М. Конституційний Суд України у механізмі гарантування прав і свобод людини / М. Савчин // Право України. – 1992. – № 10. – С. 35-38.

91. Сакара Н. Право на справедливий судовий розгляд та національна практика цивільного судочинства / Н. Сакара // Право України. – 2011. – № 10. – С. 63-77.

92. Сальвиа М. Прецеденты Европейского суда по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящейся к Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод / М. Сальвиа // Судебная практика с 1960 по 2002 г. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2004.

93. Сафулько С. До питання реалізації світових стандартів адвокатури в українській практиці / С. Сафулько // Право України. – 2011. – № 10. – С. 242-246.

94. Святоцька В. Інститут адвокатури Франції: особливості формування і розвитку / В. Святоцька // Право України. – 2011. – № 10. – С. 247-253.

95. Святоцький О. Д. Адвокатура в Україні / О. Д. Святоцький, М. М. Михеєнко. – Київ: Ін Юре, 1997. – 224 с.

96. Святоцький О. Д. Адвокатура: історія і сучасність / О. Д. Святоцький, В. В. Медведчук. – Київ: Ін Юре. – 1997. – 320 с.

97. Синеокий О. В. Адвокатура как институт правовой помощи и защиты: новый курс адвокатского права и адвокатской криминалистики: [учеб. пособие] / О. В. Синеокий. – 2-е изд., испр. и доп. – Харьков: Право, 2012. – 516 с.

98. Скомороха В. Конституційний Суд України: досвід і проблеми / В. Скомороха // Право України. – 1999. – № 9. – С. 8-13.

99. Словацький І. О. Діяльність адвоката-захисника у кримінальному процесі: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2003. – 351 с.

100. Смоленский М. Б. Адвокатская деятельность и адвокатура Российской Федерации / М. Б. Смоленский. – 3-е изд., испр. и доп. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. – 256 с.

101. Соколов В. Соціально-економічні стандарти та права людини в Європейському Союзі на сучасному етапі його розвитку / В. Соколов // Віче. – 2009. – № 18. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1638/>

102. Статут Суда ЕС // Право Европейского Союза: документы и комментарии. – М., 1999. – С. 276.

103. Стратегія реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>

104. Суд Европейских сообществ. Избранные решения. – Москва: НОРМА, 2001. – 400 с.

105. Уолкер Р. Английская судебная система / Р. Уолкер. – Москва: Юрид. лит., 1980. – 631 с.

106. Филимонов Б. А. Защитник в германском уголовном процессе / Б. А. Филимонов. – Москва: Спарк, 1997. – 112 с.

107. Хартия Европейского Союза об основных правах // Хартия Европейского Союза об основных правах: комментарий. – Москва, 2001.

108. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/цивільний%20кодекс%20україни>

109. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV [Електрон. ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

110. Штефан М. М. Представництво адвоката в цивільному процесі / М. М. Штефан. – Київ, 1993.

111. Яновська О. Г. Оскарження адвокатом рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора та слідчого судді під час досудового розслідування: наук.-практ. посіб. / О. Г. Яновська; Акад. адвокатури України. – Київ: Прецедент, 2013. – 32 с.

112. Яновська О. Г. Адвокатура та судова риторика: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / О. Г. Яновська. – Київ: КНЕУ, 2008 – 156 с.

113. Яновська О. Г. Адвокатура України: навч. посіб. / О. Г. Яновська. – Київ: Юрінком Інтер, 2007. – 280 с.

114. Яновська О. Г. Ефективна реалізація функцій обвинувачення та захисту як умова змагального кримінального судочинства / О. Г. Яновська // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка: юридичні науки. – 2013. – № 2 (96). – С. 16-19.

115. Яновська О. Г. Змагальні засади процесу доказування в кримінальному провадженні / О. Г. Яновська // Юрид. Україна. – 2013. – № 8. – С. 77-82.

116. Яновська О. Г. Концептуальні засади функціонування і розвитку змагального кримінального судочинства: моногр. / О. Г. Яновська ; Нац. акад. внутр. справ. – Київ: Прецедент, 2011. – 303 с.

117. Яновська О. Г. Окремі питання забезпечення адвокатом ефективного захисту прав людини на стадії досудового розслідування / О. Г. Яновська // Часоп. Акад. адвокатури України: електрон. наук. фах. видання. – 2013. – № 2 (19)'2013 [Елек-

трон. ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Chaa/2013-2/19koprks.pdf>

118. Яновська О. Г. Процесуальні форми протестної діяльності адвоката в кримінальному провадженні / О. Г. Яновська // Право України. – 2013. – № 11. – С. 165-172.

119. Яновська О. Г. Рівноправність сторін в процесі доказування: проблеми правозастосування / О. Г. Яновська // Актуальні проблеми доказування в кримінальному провадженні: матеріали Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Одеса, 27 листоп. 2013 р.). – Одеса: Юрид. л-ра, 2013. – С. 174-178.

ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

“Організація роботи адвокатури України” є навчальною дисципліною, яка викладається студентом Інституту підготовки кадрів для органів юстиції та господарсько-правового факультету. Моніторинг знань з цієї дисципліни здійснюється шляхом поточного контролю (ПК) протягом курсу практичних занять, за результатами яких виставляється залік.

Оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів ПК у діапазоні від 0 до 100 балів за навчальний курс. Залік виставляється, якщо студент набрав від 60 до 100 балів.

Загальним об’єктом оцінювання знань є відповідні частини навчальної програми “Організація роботи адвокатури”, засвоєння якої перевіряється під час практичних занять та написання письмових робіт.

Завданням ПК є перевірка розуміння та засвоєння навчального матеріалу, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані знання при відповіді на теоретичні запитання та вирішенні практичних завдань.

ПК: критерії оцінювання знань та вмінь

Вид активності	Зміст активності	Кількість видів	Кількість балів за вид	Всього (в балах)
<i>Основні</i>				
Присутність на всіх лекціях	Протягом всього курсу	8	-	10
Присутність на практичних заняттях	Протягом всього курсу	7	1	7
Відповіді на заняттях	Розкриття питання плану теми, відповідь по практичному завданню	7	до 4	до 28

Контрольний зріз знань для всієї групи	Після вивчення 2-3-х тем (відкритий тест)	3	до 5	до 15
--	---	---	------	-------

Додаткові

Презентація	Доповідь (виступ на задану тему на практичному занятті) з презентацією за допомогою технічних засобів	1	до 10	до 10
Виступ із доповіддю на конференції будь-якого рівня та (або) опублікування тез доповіді	За темою, що входить до предмета навчальної дисципліни	не обмежено	12	12
Опублікування наукової статті	Публікація наукової статті за темою, що входить до предмета вивчення дисципліни	не обмежено	20	20
Робота з науковою літературою	Анотування (рецензування) наукових статей, монографій за темами курсу (до трьох статей або одна монографія)	1	1,5 бали за статтю (5 балів за три статті); 5 балів за одну монографію	до 5
Складання кросворду	Складання кросворду з юридичних термінів за темою курсу (не менше трьох тем та не менше 30 термінів)	1	до 5	до 5

Складання тестів	Підготовка тестових питань за темами курсу (не менше трьох тем та не менше 30 питань)	1	до 5	до 5
Складання завдань	Підготовка завдань за темами курсу (не менше трьох тем та не менше п'яти практичних ситуацій)	1	до 5	до 5
Розробка схем, таблиць	Схематичне представлення матеріалу за темами курсу (не менше 2-х тем)	1	до 5	до 5
Участь у роботі студентського гуртка	Виступ з доповіддю на засіданні гуртка, участь у обговореннях		до 5	до 5

Пояснення:

Мінімально необхідна для отримання заліку кількість балів – **60**.

Основні види активності дають студенту можливість набрати бали, необхідні для одержання заліку. Вони є обов'язковими для всіх студентів. Різні види активності доповнюють один одного, а отже, у студента є певний “запас балів”. За рахунок одного виду активності студент компенсує недоодержані бали за іншим видом.

Відвідування лекцій передбачає фізичну присутність студента на лекції. Бали не нараховуються у разі, якщо студент був відсутній (незалежно від причини відсутності), запізнився або допускав порушення навчальної дисципліни.

Відвідування занять передбачає фізичну присутність студента на занятті. Бали нараховуються за кожне фактично відвідане заняття незалежно від того, відповідав студент на них, чи ні. Бали не нараховуються у разі, якщо студент був відсутній (незалежно від причини відсутності), запізнився на заняття, був не готовий по темі або допускав порушення навчальної дисципліни.

Відповіді на заняттях передбачають розкриття питань плану заняття, правильне виконання практичних завдань, доповнення. Залежно від обсягу та якості відповідей їх можна оцінювати до чотирьох балів за заняття.

Контрольні завдання здійснюються у формі відкритого тесту, який полягає у наданні розгорнутої письмової відповіді на поставлене проблемне питання теми курсу. Відповіді оцінюються за повнотою та правильністю від 0 до 5 балів.

Додаткові види активності дають можливість добрати бали до 40 (якщо це потребується). Вони застосовуються як альтернативні, за бажанням студента і за узгодженням з викладачем, та мають на меті стимулювання до самостійної, наукової, творчої роботи. Можливе обрання лише одного додаткового виду активності, крім виступу із доповіддю на конференції будь-якого рівня та (або) опублікування тез доповіді або наукової статті, з обов'язковою рецензією викладача кафедри організації судових та правоохоронних органів.

Написання і опублікування тез передбачає підготовку тез наукової доповіді та їх опублікування у збірнику певної студентської наукової конференції, а також виступ на ній (за можливості) з тематики, що входить до предмета навчальної дисципліни. Тематика тез та конференція, на яку вони будуть подані, визначається студентом за погодженням з викладачем (науковим керівником).

Опублікування наукової статті – підготовка, рецензування та опублікування наукової статті з теми, що входить до предмета “Організація роботи адвокатури України”, у будь-якому виданні правничого спрямування.

Робота з науковою літературою, тобто ознайомлення студентів з додатковою науковою літературою за тематикою навчальної дисципліни, а також її анотування (рецензування), може включати вивчення, конспектування наукових статей або монографії. Після цього окремо на кожну статтю складається анотація (рецензія) обсягом 1,5-2 сторінки, а на монографію – 5 сторінок. Перелік статей або монографія визначається студентом за погодженням з викладачем.

Складання кросворду передбачає засвоєння студента-

ми юридичної термінології за темами курсу за допомогою ігрової форми (кросворду). Мінімальний обсяг кросворду – 30 термінів. Кросворд оцінюється до п'яти балів залежно від кількості слів та оригінальності оформлення.

Складання тестів полягає в підготовці тестових завдань з тематики курсу (яка обирається студентом за погодженням з викладачем). Кожен тест має бути належним чином складений і оформлений (питання і 3-4 варіанти відповіді, одна з яких є правильною). Головна вимога – питання не повинні дублювати тих, які розроблені кафедрою.

Складання завдань – є самостійною розробкою фабул завдань за темами курсу. Завдання має включати формулювання практичної ситуації та питання. Оцінюється оригінальність, змістовність, проблемність питань. Кожне завдання оцінюється у один бал, тобто за п'ять завдань можна отримати п'ять балів.

Розробка схем, таблиць передбачає схематичне представлення матеріалу за темами курсу у виді схем, таблиць, діаграм. Кожній схемі відповідає певне питання курсу. Оцінюється оригінальність, логічність, системність складання схеми.

Презентація – представлення за допомогою аудіовізуальних технічних засобів (ноутбук, проектор тощо) розробок з окремих питань або тем курсу. Об'єднує елементи наукової доповіді та складання схем і таблиць. Одна презентація повинна містити не менше трьох елементів і оцінюється до п'яти балів. Беруться до уваги оригінальність презентації, рівень її технічної підтримки, повнота і змістовність викладення матеріалу.

Участь у роботі студентського гуртка передбачає членство в студентському гуртку кафедри, участь у його засіданнях і роботі, виступ з особистою доповіддю, участь в обговореннях тощо. Конкретні форми участі студента у роботі гуртка визначаються і оцінюються його керівником у цілому до п'яти балів.

Підсумковий бал за результатами ПК обчислюється під час останнього практичного заняття відповідного семестру.

Результати ПК знань студентів своєчасно вносяться до журналу обліку роботи викладача та регулярно

оприлюднюються в академічній групі (особисто студенту за його запитом).

У разі невиконання завдань ПК з об'єктивних причин студенти мають право на ліквідацію заборгованості. Час та порядок складання визначається кафедрою.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота полягає в додатковому поглибленому опрацюванні студентами окремих питань навчальної дисципліни.

Студент повинен самостійно ознайомитись з рекомендованим науковим матеріалом, критично осмислити його та зробити висновки.

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- пошук та вивчення додаткової нормативно-правової та наукової літератури;
- ознайомлення з сучасними поглядами на проблемні питання, що висвітлені в періодичних виданнях;
- виконання домашніх завдань;
- доопрацювання матеріалів лекцій.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Закон України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” 2012 р.: загальна характеристика.
2. Міжнародні стандарти адвокатської діяльності.
3. Завдання та сутність інституту адвокатури в Україні.
4. Правові основи діяльності адвокатури в Україні.
5. Зародження адвокатської професії у зарубіжних країнах.
6. Зародження адвокатської професії в Україні.
7. Історичний шлях розвитку української адвокатури до 1917 р.
8. Розвиток інституту адвокатури з 1917 року. Основні нормативні акти, що регулюють діяльність адвокатури в цей період.
9. Поняття “інститут адвокатури” та роль адвокатів у здійсненні правосуддя.
10. Принципи діяльності адвокатури за Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»: загальна характеристика.
11. Верховенство права та законність у діяльності адвокатури.
12. Принцип незалежності адвокатури.
13. Принципи конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів в діяльності адвокатури.
14. Вимоги до кандидата на посаду адвоката відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».
15. Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави. Особливості статусу адвоката іноземної держави.
16. Порядок заняття посади адвоката. Кваліфікаційний іспит.
17. Стажист адвоката. Порядок проходження стажування в адвоката.
18. Єдиний реєстр адвокатів України.
19. Помічник адвоката. Його права та обов’язки.
20. Професійні права та обов’язки адвоката.

21. Адвокатський запит. Адміністративна відповідальність за ненадання відповіді на адвокатський запит.

22. Види адвокатської діяльності.

23. Організаційно-правові форми діяльності адвокатури. Порядок реєстрації адвокатських бюро та об'єднань.

24. Зайняття адвокатською діяльністю індивідуально.

25. Договір про надання правової допомоги.

26. Підстави для відмови в укладенні договору про надання правової допомоги.

27. Засади оплати праці адвоката. Гонорар адвоката.

28. Поняття та предмет адвокатської таємниці.

29. Гарантії адвокатської діяльності.

30. Зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

31. Припинення права на заняття адвокатською діяльністю.

32. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Загальні умови та підстави для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

33. Види дисциплінарних стягнень, які застосовуються до адвокатів. Ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката. Оскарження рішення в дисциплінарній справі.

34. Адвокатське самоврядування: завдання та основні організаційні форми. Фінансове забезпечення органів адвокатського самоврядування.

35. Національна асоціація адвокатів України.

36. Ревізійні комісії адвокатів: види, порядок формування та повноваження.

37. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури: види, склад, порядок формування та повноваження.

38. З'їзд адвокатів України. Порядок формування та повноваження.

39. Рада адвокатів України. Порядок формування та повноваження.

40. Правила адвокатської етики: правове значення та загальна характеристика.

41. Методика та тактика захисту адвокатом інтересів підзахисного в кримінальному провадженні.

42. Адвокат-захисник підозрюваного, обвинуваченого та інших осіб.

43. Права та обов'язки захисника.

44. Випадки обов'язкової участі захисника у кримінальному провадженні.

45. Порядок призначення захисника.

46. Порядок обрання захисника.

47. Порядок тимчасового призначення захисника.

48. Відмова адвоката від здійснення захисту.

49. Участь адвоката у проведенні слідчих дій.

50. Клопотання адвоката: види та форми.

51. Адвокат – представник потерпілого у кримінальному провадженні: процесуальне становище та повноваження.

52. Відмова від захисника та його заміна у кримінальному провадженні.

53. Повноваження адвоката при розгляді кримінальних справ у суді першої інстанції.

54. Захисна промова адвоката: структура та вимоги.

55. Участь адвоката в суді апеляційної інстанції.

56. Особливості участі адвоката в суді касаційної інстанції.

57. Організація роботи адвоката в цивільному судочинстві.

58. Порядок вступу адвоката в цивільний процес.

59. Права і повноваження адвоката в цивільному процесі.

60. Організація роботи адвоката в господарському судочинстві.

61. Порядок вступу адвоката в господарський процес.

62. Особливості діяльності адвоката на стадії досудового врегулювання господарського спору.

63. Повноваження адвоката в господарському процесі.

64. Особливості участі адвоката в адміністративному процесі.

65. Повноваження адвоката в адміністративному процесі.

66. Діяльність адвоката як процесуального представника на стадії апеляційного провадження.

67. Діяльність адвоката як процесуального представника на стадії касаційного провадження.

68. Організація роботи адвоката в конституційному су-

дочинстві. Підстави та порядок звернення до Конституційного Суду України.

69. Діяльність адвоката по оскарженню судових рішень в Європейському суді по правам людини.

70. Підстави та порядок участі адвоката у Європейському суді з прав людини. Гарантії діяльності адвокатів. Вимоги прийнятності скарги.

71. Повноваження адвоката при розгляді справ у Європейському суді з прав людини. Письмова стадія. Усна стадія.

72. Поняття “безоплатна правова допомога” та її види.

73. Управління надання безоплатної правової допомоги та її фінансування.

74. Суб’єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу в Україні.

75. Суб’єкти надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні.

76. Права та обов’язки адвоката, з яким укладено договір про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

77. Підстави та порядок припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги. Заміна адвоката.

78. Повноваження центрів із надання безоплатної вторинної правової допомоги.

79. Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги: правове регулювання та загальна характеристика.

80. Організаційна структура адвокатури Великої Британії.

81. Організаційна структура адвокатури Франції.

82. Організаційна структура адвокатури Німеччини.

83. Адвокатура Сполучених Штатів Америки. Мета існування в США служби публічних захисників.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Загальний розрахунок годин лекцій, практичних занять, самостійної роботи.....	5
Програма навчальної дисципліни “Організація роботи адвокатури”.....	6
Завдання до практичних занять.....	9
Список нормативно-правових актів та літератури.....	27
Поточний та підсумковий контроль знань студентів.....	39
Самостійна робота.....	44
Питання для самоконтролю.....	45

Навчальне видання

Електронне видання

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ
АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ”**

(галузь знань 08 “Право”,
другий (магістерський) освітньо-кваліфікаційний рівень,
спеціальність 081 “Право”)

**для студентів I курсу денної форми навчання
Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України
та господарсько-правового факультету**

У к л а д а ч і: ВІЛЬЧИК Ірина Борисівна,
ІВАНЦОВА Альона Вікторівна,
КОВАЛЬОВА Яна Олександрівна

Відповідальна за випуск *Л. М. Москвич*

Редактор *О. І. Борисенко*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2015

Підп. до друку 2015. Вид. № 118.
Зам. № 118.